

ADVIES

Ontwerp van Schema voor Handelsontwikkeling 2018

20 september 2018

Aanvrager	Minister Didier Gosuin
Aanvraag ontvangen op	16 juli 2018
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit - Financiën
Aanvraag behandeld op	5 en 11 september 2018
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op	20 september 2018

Vooraf

Het Schema voor Handelsontwikkeling (SHO) weerspiegelt de wil van het meerderheidsakkoord, die in Doelstelling 8 van de Strategie 2025 is opgenomen : « Ontwikkeling van de handel van morgen die geïntegreerd is in de stad ». Dit akkoord definieert het nieuwe SHO als een instrument ter ondersteuning van de politieke besluitvorming, dat met name tot doel heeft om het gemengde karakter van de handelsfuncties in de wijken en het evenwicht tussen de handelsfunctie en andere functies te bevorderen.

Het Gewest heeft het ontwerp van SHO dus zelf ontwikkeld, gezien deze doelstelling in de beheersovereenkomst van Atrium (vandaag hub.brussels) werd opgenomen. Er werden verschillende werkzaamheden verricht, zoals een overleg met de gemeenten en handelaars, een benchmarking van de instrumenten ter regulering van de handelsactiviteit, een juridische analyse ter zake, een onderzoek van de statistische gegevens en analyses van de evolutie van de handel in Brussel.

Het SHO omschrijft 17 uitdagingen, die als grondslag zullen dienen voor de instelling van het ontwerp. Deze zullen geleidelijk aan worden gerealiseerd. Elke uitdaging zal in een werkgroep in overleg met een aantal actoren worden behandeld.

De Raad wordt gevraagd om een advies te geven over :

- de prioriteitsbepaling van de voorgestelde uitdagingen ;
- de manier waarop de Raad bij de werkgroepen wil worden betrokken.

Advies

De Raad prijst de kwaliteit van de werkzaamheden en het participatieproces met betrekking tot het ontwerp van Schema voor Handelsontwikkeling. Tevens benadrukt hij op een positieve wijze het feit dat dit ontwerp intern werd gerealiseerd, binnen hub.brussels, wat een zekere duurzaamheid voor de toekomst waarborgt.

De Raad vraagt zich af hoe dit SHO zal aansluiten op de verschillende huidige wettelijke en strategische grondslagen, zoals het GBP, het GPDO en de wetgeving inzake vergunningen voor handelsvestigingen. Hij is bezorgd over projecten die via het SHO zouden kunnen worden ontwikkeld en die met de Brusselse wetgeving in strijd zouden zijn, alsook over de manier waarop deze gevallen zullen worden behandeld. Bovendien geven de werkzaamheden een zeer goede analyse van de huidige situatie weer, maar vallen bepaalde vergunningsaanvragen, met name van handelsoptwikkelaars, buiten de logica van het Schema en van het Brussels Gewest.

De Raad vraagt dus een coherentie met de bestaande regelgevingen.

De Raad heeft vragen bij de algemene manier waarop het SHO rekening houdt met de sociale aspecten en de impact die de handel en de ontwikkeling ervan kunnen hebben op de wijken, bewoners en werknemers (openingstijden, toeristische gebieden, ...). Hij vraagt dat er op dit vlak een gewestelijke visie zou kunnen bestaan.

Tevens vestigt **de Raad** de aandacht op de subsidiariteit en complementariteit met de privé-actoren op het gebied van begeleiding van handelaars.

De Raad is verbaasd om elementen van een globale strategische visie en operationele aspecten op kleinere schaal terug te vinden. Hij vraagt om de kwestie van een globale toekomstvisie op het gebied van planning van de ruimtelijke ordening en de handel prioritair te behandelen.

Tevens verbaast **de Raad** zich over verschillende analyses die incoherent zijn met de realiteit op het terrein.

Hij somt er meer bepaald drie op :

- 1) In het punt A4 - Voortbestaan van de handelsberoepen : dit voortbestaan wordt eerder bedreigd door de e-commerce, dan door het gebrek aan opleiding voor of « bescherming van » het beroep ;
- 2) In het punt B1 - De rol van de handelaars in hun wijk wijst in het document terug naar de rol van de buurtwinkels in termen van sociale cohesie en gezelligheid en van het beroep als aantrekkingskracht of troef voor de stad en het centrum, maar dit kan enkel een positief neveneffect zijn indien het goed gaat met de handel. Dit zijn hoge verwachtingen indien de handel aan de basis niet rendabel kan zijn of worden ;
- 3) In het punt B2 - Gemeenten en Brussels Commerce Forum. Het SHO wijst op een « gebrek aan overeenstemming tussen het GBP en de bestaande situatie, waardoor de ontwikkeling van de handel in bepaalde opkomende wijken beperkt wordt ». Dit is een grote veralgemening, en geen echte belemmering voor de ontwikkeling van de handel, ook al kan dit problemen stellen op het niveau van een wijk (en dan vooral in termen van termijnen).

1.1 De prioriteitsbepaling van de voorgestelde uitdagingen

De Raad neemt akte van de prioriteitsbepaling van de voorgestelde uitdagingen.

De Raad dringt echter aan op één van de vier pijlers die in 2018 prioritair aan de orde zal komen, meer bepaald mobiliteit en bereikbaarheid. Voor hem lijkt het van fundamenteel belang om de mobiliteit in de handelswijken op een specifieke manier voor elk van deze wijken te kunnen benaderen, door de link te leggen met de kwestie van het openbaar vervoer (wijken met weinig verbindingen) en de bereikbaarheid voor bewoners, klanten, werknemers en leveranciers.

De Raad wijst op de kwestie van de levering van goederen en van de logistiek. Niet alleen de handelswijken moeten immers toegankelijk zijn voor voetgangers, maar men mag ook de kwestie van de leveringen van goederen niet uit het oog verliezen.

Bovendien moet het SHO een coherentie met het GPCE, het gewestelijk mobiliteitsplan (Good Move, in ontwikkeling) en het goederenplan bewaren.

Tot slot vraagt **de Raad** om, naast de uitdaging betreffende de alternatieve vormen van handel, een grondige studie naar de e-commerce te verrichten (sterkte van het huidige commerciële weefsel ten overstaan van de e-commerce, leveringsaspecten met betrekking tot e-commerce, sociale en maatschappelijke gevolgen, ...). Dit is een belangrijke uitdaging voor de toekomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1.2 De manier waarop de Raad bij de werkgroepen van het Actieplan wil worden betrokken

De Raad vraagt om de organisatorische aspecten (actoren, methodologie, ...) te verduidelijken, teneinde een organisatie voor de bepaling van een globale visie vast te stellen. Bij de organisatie en het verloop van de werkgroepen vraagt **de Raad** om ervoor te zorgen dat de sectoren en beroepscentrales waarop het thema van de uitdaging betrekking heeft, wel degelijk zouden worden uitgenodigd om aan de werkgroep deel te nemen.

De Raad verheugt zich erover dat het ontwerp van SHO voorziet dat **de Raad** om de zes maanden op de hoogte zal worden gehouden van de voortgang van de werkzaamheden van elke uitdaging. Daarnaast vraagt hij om aan het einde van de werkzaamheden van de werkgroep **de Raad** de besprekingen en besluiten (via verslagen of andere) voor te leggen, zodat de sociale partners de voorstellen zouden kunnen bekrachtigen.

*
* *